

Om grådighet

I Johannes 10:10 sa Jesus:

«... jeg er kommet for at de skal ha liv og ha overflod.»

Mange tar dette verset, isolerer det og oversetter det som et løfte om et liv uten problemer og fullt av alle slags «velsignelser» de forestiller seg for seg selv og sin familie, spesielt når det gjelder økonomi og helse. Selv om et slikt syn appellerer til kjødet, er det likevel en forvrengning av evangeliet, et falskt evangelium. Spesielt når det gjelder rikdom, er det sanne kristne liv ikke et liv som søker etter rikdom. Som vi skal se, gjør Bibelen det helt klart at rikdom ikke kan være et gyldig mål for en sann kristen. Som Paulus sa i 1 Timoteus 6:7-10:

1 Timoteus 6:7-10

«For vi har ikke hatt noe med oss til verden; det er åpenbart at vi heller ikke kan ta noe med oss derfra; men når vi har føde og klær, skal vi dermed la oss nøie; men de som vil bli rike, faller i fristelse og snare og mange dårlige og skadelige lyster, som senker menneskene ned i undergang og fortapelse. For pengekjærhet er en rot til alt ondt; av lyst dertil har somme faret vill fra troen og har gjennomstunget seg selv med mange piner.»

«Men når vi har føde og klær, skal vi dermed la oss nøie»: det eneste vi trenger, mine brødre og søstre, er mat og klær. Det greske ordet som her er oversatt med «klær», burde heller vært oversatt med «bekledning». Når vi har mat og bekledning – det vil si et sted å bo (å være «bekledd») og klær å kle oss i – bør vi være fornøyde. Dette er alt vi trenger! Og dette er det vår Herre har lovet å gi oss, og han ber oss om ikke å bekymre oss i det hele tatt (Matteus 6:28-34)! Men noen bekymrer seg ikke bare for disse tingene,

de vil også bli rike! Imidlertid etterlater denne passasjen – og mange andre vi skal se – ingen tvil: å ønske å bli rik vil være ødeleggende for vår tro. Som vi nettopp leste: «men de som vil bli rike, faller i fristelse og snare og mange dårlige og skadelige lyster, som senker menneskene ned i undergang og fortapelse.» Legg merke til at passasjen ikke refererer til dem som er rike, men til dem som ønsker å bli rike! Hvis man er fattig, men ønsker å bli rik, tilhører man dem denne advarselen er rettet mot. På den annen side kan man være rik – uten å faktisk strebe etter det – men bruke sin rikdom til evangeliets formål, for eksempel å gi mat til de fattige, hjelpe foreldreløse barn eller spre evangeliet. Da refererer denne passasjen ikke til ham. Men den henviser til alle som ønsker å bli rike. Og som apostelen veldig tydelig sier, er roten til alt ondt nettopp dette: ønsket om å bli rik, kjærligheten til penger, grådighet; med andre ord å ikke være fornøyd med mat og klær, men alltid å ønske seg mer og mer. Som Johannes Chrysostomos, en stor teolog fra det 4. århundre, sa:

«Rik er ikke den som har mange eiendeler, men den som ikke trenger mye. På samme måte er fattig ikke den som ikke har noe, men den som ønsker å ha mye. Hvis noen ønsker å ha mye, bør vi betrakte ham som den fattigste av alle, selv om han har mer penger enn alle andre til sammen.»

Det er ikke så mye inntekten man har som avgjør om man er rik eller fattig, men ønskene man har. Hvis man er fornøyd med mat og klær, er man rik, fordi man ikke har noe ønske om mer. Men hvis man ikke er fornøyd med mat og klær, men for eksempel ønsker å bo i et luksuriøst hjem, ha luksuriøse ferier, kjøre dyre biler osv., er man fattig på grunn av sine ønsker. Og for å tilfredsstille disse ønskene ønsker han å bli rik, og faller da i fristelse og en felle.

Som Herren sa til oss:

«Da sa Jesus til sine disipler: Vil noen komme etter meg, da må han fornekte sig selv og ta sitt kors op og følge mig. For den som vil berge sitt liv, skal miste det; men den som mister sitt liv for min skyld, skal finne det. **For hva gagnar det et menneske om han vinner den hele verden, men tar skade på sin sjel? eller hva vil et menneske gi til vederlag for sin sjel?** For Menneskesønnen skal komme i sin Faders herlighet med sine engler, og da skal han betale enhver etter hans gjerning.»

Tenk deg at vi har klart å vinne hele verden. Tenk deg at vi ikke bare har alt vi ønsker oss, men også det dobbelte og tredobbelte av det. Hva ville være gevinsten hvis vi i prosessen mister vår egen sjel? Og det er sikkert: hvis vi følger denne veien, veien til grådighet, vil prisen være vår egen sjel! For som vi tidligere har lest: kjærligheten til penger er roten til alt ondt, hvis ende er ødeleggelse og fortapelse.

La oss her huske lignelsen om den uforstandige rike mannen:

Lukas 12:15-21

«Og han sa til dem: **Se til og ta eder i vare for all havesyke!** for ingen har sitt liv av sitt gods, om han er nokså rik. Og han fortalte dem en lignelse og sa: Der var en rik mann hvis jord bar godt; og han tenkte ved sig selv: Hvad skal jeg gjøre? jeg har ikke rum til å samle min grøde i. Og han sa: Jo, dette vil jeg gjøre: Jeg vil rive mine lader ned og bygge dem større, og der vil jeg samle hele min avling og mitt gods; og så vil jeg si til min sjel: Sjæl! du har meget godt liggende for mange år; slå dig til ro, et, drikk, vær glad! Men Gud sa til ham: Du dåre! i denne natt kreves din sjel av dig; hvem skal så ha det du har samlet? **Således er det med den som samler sig skatter og ikke er rik i Gud.**»

Det finnes et ønske om å bli rik som er velsignet og berettiget: ønsket om å være «rik» når det gjelder Gud og Hans rike. Det er det eneste ønsket om å være rik som er berettiget. Å ønske å være rik **i denne verden** er derimot ikke bare uvelsignet, men det er også en katastrofe, da det fører dem som har dette ønsket bort fra troen og det sanne

evangeliet. Herren fortalte denne lignelsen nettopp for å advare oss om denne faren. Som han sa:

Lukas 12:15

«Og han sa til dem: **Se til og ta eder i vare for all havesyke**! for ingen har sitt liv av sitt gods, om han er nokså rik.»

«**Se til og ta eder i vare for all havesyke**»! Vend deg bort fra og vær på vakt mot alle som later som om de er kristne og lover deg rikdom eller oppmuntrer deg til å søke rikdom. Å ønske å bli rik har ingenting med ekte kristendom å gjøre.

Faktisk er grådighet en synd i samme kategori som utroskap, hor og tyveri, og de som er grådige, kommer ikke inn i Guds rike. Paulus gjorde dette klart:

1 Korinterbrev 6:9-11

«Eller vet jeg ikke at de som gjør urett, ikke skal arve Guds rike? Far ikke vill! Hverken horkarler eller avgudsdyrkere eller ekteskapsbrytere eller bløtaktige eller de som synder mot naturen, eller tyver eller **havesyke** eller drankere eller baktalere eller røvere skal arve Guds rike. Og således var det med noen av dere; men dere har latt dere omvende, dere er blitt helliget, dere er blitt rettferdiggjort i Herren Jesu navn og i vår Guds Ånd.»

Før vi kom til Kristus, var vi noen av disse tingene. Men alt dette ble vasket bort med vår dåp, som åpenbart ikke bare er en seremoni, men noe veldig viktig, som markerer starten på vårt nye liv i Kristus. Vil vi da vende tilbake til disse tingene? Hvis vi gjør det, hvis vi bevisst ønsker å leve et liv i grådighet, et liv hvor vi løper etter ting og rikdom, så la oss ikke bedra oss selv: vi vil ikke arve Guds rike! Og se også at grådighet er i samme kategori som utroskap, hor, homoseksualitet, avgudsdyrkelse osv.

For å ikke etterlate noen tvil gjentar Paulus faktisk den samme advarselen i Efeserne:

Efeserne 5:1-8

«Bli derfor Guds etterfølgere som hans elskede barn, og vandre i kjærlighet, likesom Kristus elsket eder og gav sig selv for oss som en gave og et offer, Gud til en velbehagelig duft. Men utukt og all urenhet og **havesyke** må ikke engang nevnes iblandt eder, således som det sømmer sig for hellige, heller ikke skamløs ferd og dårlig snakk eller lettferdig tale, som alt sammen er utilbørlig, men heller takksigelse. **For dette vet og skjønner I at ingen horkarl eller uren eller havesyk, som er en avgudsdyrker, har arv i Kristi og Guds rike.** La ingen dåre eder med tomme ord! for på grunn av disse ting kommer Guds vrede over vantroens barn; ha derfor ikke noget med dem å gjøre! For dere var før mørke, men nå er dere lys i Herren; vandre som lysets barn»

Og igjen Kolosserne 3:1-7

«Er I da opreist med Kristus, da søk det som er der oppe, der Kristus sitter ved Guds høire hånd! La eders hu stå til det som er der oppe, ikke til det som er på jorden! I er jo død, og eders liv er skjult med Kristus i Gud; når Kristus, vårt liv, åpenbares, da skal og I åpenbares med ham i herlighet. Så død da eders jordiske lemmer: utukt, urenhet, brynde, ond lyst **og havesyke, som jo er avgudsdyrkelse**; for disse ting kommer Guds vrede over vantroens barn; iblandt dem vandret også I fordum, da I levde i disse ting;”

Som vi ser, er grådighet, kjærligheten til penger, så alvorlig at apostelen advarte om det i flere av sine brev. Alle de lokale menighetene måtte vite det! Ingen skulle bli lurt! Derfor gjentar han advarselen tre ganger. Og advarselen er den samme: grådighet – og de andre tingene som er nevnt i de ovennevnte avsnittene – vil holde dem som gjør det utenfor Guds rike, med mindre de omvender seg.

I disse passasjene snakker Paulus ikke om mennesker utenfor kirken. Hvis han gjorde det, ville det bety at en ikke-kristen som ikke praktiserte disse tingene, ville komme inn i Guds rike, selv om han fornekte Kristus. Men dette er umulig. Så det er de

som er innenfor, mennesker i kirken, VI, som denne advarselen refererer til. Hvis vi – som er blitt rensset fra våre synder og har kjent lyset – faller i disse tingene og ikke omvender oss fra dem, vil vi ikke komme inn i Guds rike. For sann tro, mine brødre og søstre, er ikke bare en bekjennelse, men en vandring. En vandring hvor vi, hvis vi faller, reiser oss opp – gjennom omvendelse – og fortsetter. Men hvis vi nekter å reise oss, hvis vi ikke omvender oss, vil det skje det som disse skriftstedene sier, og vi bør ikke være i tvil om det.

Som Herren sa:

Lukas 16:13

«Ingen tjener kan tjene to herrer; for han vil enten hate den ene og elske den andre, eller holde seg til den ene og forakte den andre; **I kan ikke tjene Gud og mammon.**»

Med mammon menes penger. Vi kan ikke tjene Gud og pengene samtidig. Det er enten det ene eller det andre. Vi bedrar oss selv hvis vi tror vi vet bedre! Og jeg er sikker på at noen av oss faktisk bedrar oss selv på dette punktet. Fordi kjærligheten til penger fremmes av hele verden og samfunnet, og noen ganger også av noen som utgir seg for å være kristne predikanter, anses det som noe akseptabelt. Det er derfor mange av de passasjene vi har lest så langt, begynner med ordene: «La dere ikke forføre» eller «vær på vakt». Guds ord har ikke et mildt motstridende syn på saken, men et hardt motstridende syn, uttrykt som vi har sett i en rekke passasjer.

For å oppsummere det vi har sett så langt:

- i. Vi kan ikke tjene både Gud og pengene.
- ii. De grådige skal ikke arve Guds rike.
- iii. Kjærligheten til penger er roten til alt ondt.

Avslutningsvis, la oss legge til side slike onde begjær, og la oss lytte til ordene fra vår Mester, som ba oss om ikke å bry oss om noe annet enn å søke Gud og hans rike først, så vil alt vi trenger bli gitt oss i tillegg. Er ikke det fantastisk og mer enn nok? Dette løftet ga han oss umiddelbart etter lignelsen om den uforstandige rike mannen som vi leste ovenfor:

Lukas 12:22-31

«Og han sa til sine disipler: Derfor sier jeg eder: Vær ikke bekymret for eders liv, hvad I skal ete, heller ikke for eders legeme, hvad I skal klæ eder med! Livet er mere enn maten, og legemet mere end klærne. Gi akt på ravnene: de hverken sår eller høster, de har ikke matbod eller lade, og Gud før dem allikevel. Hvor meget mere er ikke I enn fuglene! Og hvem av eder kan med all sin bekymring legge en alen til sin livslengde? Formår I da ikke engang det minste, hvorfor er I da bekymret for det andre? Se på liljene, hvordan de vokser: de arbeider ikke, de spinner ikke; men jeg sier dere: Ikke engang Salomo i all sin prakt var kledd som én av dem. Men Gud kler gresset på marken, som står i dag og i morgen kastes i ovnen, hvor mye mer skal han da kle dere, I småtroende! **Så skal da I heller ikke søke etter hva I skal spise, eller hva I skal drikke, og ikke la eders tanker fare hit og dit.** For alt slikt søker hedningene i verden etter; **men eders Fader vet at I trenger til det. Men søk hans rike, så skal I få dette i tilgift!** »

Vår Far kjenner våre behov og bryr seg om oss! Derfor instruerer brevet til hebreerne oss:

Hebreerne 13:5-6

«**Eders ferd være uten pengekjærhet, så I nøies med det I har;** for han har sagt: Jeg vil ingenlunde slippe dig og ingenlunde forlate dig, så vi kan si med fritt mot: Herren er min hjelper, jeg vil ikke frykte; hvad kan et menneske gjøre mig? »

Vi skal ikke gi etter for grådighet, men være fornøyde med det vi har. Hvorfor? Fordi Han har sagt at **Han aldri vil forlate oss eller svikte oss**. Herren er vår hjelper! Vi skal ikke frykte! Vi skal ikke bekymre oss! I stedet, som Paulus sa:

Filipperne 4:6-7

«Vær ikke bekymret for noget, men la i alle ting eders begjæringer komme frem for Gud i påkallelse og bønn med takksigelse; og Guds fred, som overgår all forstand, skal bevare eders hjerter og eders tanker i Kristus Jesus.»